

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zapolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Nagybecskerek, 1901.

XXX. évfolyam. 31. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy hóra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, február 7.

Mulató szegények.

Nagybecskerek, 1901. febr. 7.

Javában tart a farsang s a mulatóságok egész sorozata követi hétről-hétre egymást, mintha ez a mi szerencsétlen, boldogtalan országunk a mesebeli Kánaán földje volna, ahol a nagy jómód örökös vigasgra sarkalja az embereket s a jóléttől pezsgő vér nyugtalankodása miatt nem fértének meg az emberek a bőrükben s nem is annyira a vagyonos osztály, az urinép mulat, hanem a szegénység, amely folytonosan nyomorról panaszkodik, elégedetlen és zúgolódik s nagy fölháborodással kel ki a fönnálló társadalmi és állami rend ellen; több jogot, több szabadságot s jobb módot követel. Munka és kereset nélkül lézengő fakó alakok lepik el az utcákat, éjjelként benépesednek a külváros apró kocsmái, az egyikben tambura, a másikban citera, a harmadikban harmonika, sipláda vagy cigány-muzsikaszó mellett mulatnak kivilágoskivirradtig, egyesek még azontul is, aztán mánoiros fejjel, nótás kedvvel támolyognak haza, fűtetlen, hideg szobába s a családnak nincs betevő falatja, hacsak a jótékony emberek könyörtelétől nem jut neki egy kis eleség, egy bögre meleg leves, egy tányér főzelék.

A pénzintézetek váltótárcája évről-évre csudálatos mérvben növekszik, a zálogház bővül, terjeszkedik, alig képes befogadni az oda hordott holmit s a pénzügyigazgató hivatalos jelentéseiben konstátálja a bor- és szeszfogyasztás folytonos és nagymértetű emelkedését. Az indirekt adók egyre-másra nagyobbodnak, világos jelétül annak, hogy a fogyasztás állandóan fokozódik. A nép, tekintet nélkül a zilált gazdasági viszonyokra, a rossz pénzügyi helyzetre, csak úgy él és fogyaszt, mint

ezelőtt, sőt még jobban. Általános a gazdasági pangás, mindenütt nagy a szegénység, aggasztó a nyomor; de azért fogyasztunk, költsékezünk derűre-borura. Vigan élünk, nagyozolunk, pazarolunk és mulatunk. Utcáhozszól a muzsika, telik és tülk a bujdosó pohár s a külföldről behozott cifra rongyoknak is nagy a keletje.

Ha a vagyonos osztály szórja a pénzt könnyelmű kézzel, meggondolatlanul, ez sem egészséges állapot; mennyivel inkább káros a jelenség, amely a mulató szegénység örült kedvteléseiben, deliriosus toporzékolásában tárul szemünk elé. Nézzünk csak kissé körül. A pénzes ember mértékletesen él, a fukarságig takarékos; csak a legszükségesebbre költ és görcsösen szorítja markába filléreit, hogy több legyen, hogy többet lehessen kamatra kiadni. A szegény ember, amint jön a pénze, úgy adja ki s ha nem számíthat keresetre, akkor hitelt vesz igénybe s a nagy kamatra kölcsönvett pénzzel is csak úgy bánik, mintha soha se kellene visszaadni. A farsang elite, vagy magyarul szólva, urí báljainak száma minden évben apad; míg ellenben az alsóbb osztály, az ugynevett munkásnép mulatságai eszeveszetteen szaporodnak. Nem irigyeljük, sőt kimondhatatlan nagy örömlükre válnék a nép alsó osztályának vidámsága, jókedvű mulatsága, ha egészséges anyagi viszonyok között élénk s a jólét természetes folyamánya volna ez a mulatozás; de amikor azt látjuk, hogy a nyomor ijesztő réme itt jár az emberek lábnyomában, amikor a munkás-osztály mindennapi kenyeri sincs biztosítva s milliók megélhetése vált problematikussá, a mikor egész Európa gazdasági válság előtt áll; akkor az ilyen dinom-dánom, hegyen-völgyön heje-huja nagyon szomorú farsangolás. Az mulasson, akinek mulat-

ságra való pénze van; a mi folyton-folyvást panaszkodó, elszegényedett, eladósított népünk esztelenséget követ el, a mikor elheredálja véres verejtékkel szerzett s a maga és családja főtartására elengedhetetlenül szükséges pár fillért; még nagyobb ostobaságot cselekszik az, aki kölcsönvett pénzre vagy hitelben mulat. Ez a legnagyobb könnyelműség, erkölcsi romlottság. Ne és aki csak azért is, ha mindjárt az ingéért is mulat; az ne panaszkodik, ne zúgolódik, ne keseregjen és ne jajgasson; mert az hitvány ember, aki nem érdemel se szánalmat, se pártfogást.

Legyen a szegény — szorgalmas és munkás, lemondó, nélkülözés és takarékos, akkor az inség sötét szellőme aligha fogja otthonában fölkeresni s aligha lesz oka panaszra, elkeseredetts gére s ha mégis önhibáján kívül nyomorra jutnak: bizvást számíthat a felebaráti szeretet könyörtelére, segítségére; mert még mindig vannak nemes és jó lelkek, akik az igazi szegényt s segélyre érdemes szegényeket nem hagyják elveszni.

Csak az mulasson, akinek van elmulatni való pénze; — a szegénységhez nem illik a bálozás, farsangolás. Akár tesszik, akár nem; ez olyan igazság, amely ellen beszélni, tövölteni, kiáltani lehet; de amelyet senki fia meg nem cáfolhat.

Az 1900. év zárszámadása. Egyes lapok egész határozottsággal írják, hogy a mult esztendő államháztartásának számadásait immár lezárták s az eredményekhez különböző kombinációkat fűznek. Mi úgy érteülünk, hogy a lefolyt év államháztartási számadásai tényleg foglalkoztatják, amint az természetes is, a pénzügyminiszteriumot. Azonban ez a munka még egyáltalán nincsen olyan stádiumban, hogy abból már az eredményeket le lehetne vonni. Az erre vonatkozó kombinációk tehát, valamint az ezekkel kapcsolatos következtetések legalább is — koraiak.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Egy jukker leány álma.

Babaryné termében fényes estélyre készültek, bérruhás szolgáló az utolsó kefevonást tette a fényezett parketten, meggyújtotta a fényt szóró csillárt s jelenteni ment a méltóságos asszonynak, hogy minden rendben van. Ő méltósága leányai lakosztályában időzött, az inas füleit heves vitakozás hangja ütötte meg s mint egy modern szolgálóhoz illő, megállt előbb az ajtó előtt, hogy tudomást szerezzen a szőnyegen levő kérdésről.

Lili a chais longue szélén ült óvatosan, hogy drága selyem ruhája redői meg ne törjenek. Szereiben vad tűz égett s időnként köny szökött belé, de nem gördült végig pikáns szép arcán; mert a kigördült könynek nyoma marad, ha vissza foly szívébe, ott éget ugyan, de nem látja senki. Lonci, a fiatalabb, az ablaknál áll, könnyű krepp ruhája plissébe van rakva, mérenylet lett volna a remek szoknyával leülni, mielőtt az ismerősök irigy tekintete meg nem bírálta — az ajkát harapdálta — így szokta lézongó érzelmeit megfékezni.

Babaryné elegáns ruhájában kiegyenesedett s mint egy salon párdue állt a leányok előtt. A leányok ma nem féltek szörnyű haragjától — vad elszántság — keserű lemondás volt arcukra írva.

— Minden hasztalan — a házasságból nem lesz semmi — mondá Lili olyan hangon, mintha csak azt akarta volna mondani, — „a drapp színű ruha tönkre ment, többet használni nem lehet.“

— Ügyetlen bányu teremtés vagy — mondá a csalódott anya elfojtott dühvel.

— Az meglehet, hogy ügyetlen vagyok — de az is lehet, hogy nem én vagyok ügyetlen, hanem Sólyom Gusztó még ügyesebb, — megnézte a telekkönyvet — kikutatta a sok váltó adósságot — és — és meggondolta a dolgot.

— A szerelmes ember vak, — ha ügyesen vezetik.

— Igen ám; csak hogy Sólyom Gusztó nem szerelmes. —

— Pedig már félve legyeskedik körülötted —

— Ah mama — egy olyan praktikus asszony mint te vagy, hogy is lehet ennyire korlátolt. — Persze a te idődben a rök nem bicikliztek és nem tanultak logikát, — azért végződik minden vállalatod kudarcra.

— Lili, te arcátlan kezdesz lenni. —

— Nem én, kedves mama — csak tárgyi lagos vagyok — s bizony ezért a Sólyom Gusztóért nem érdemes magad fölízgatni.

— Nem sérti a büszkeséged, hogy a fa képnél hagyott?

— Oh egy cseppet sem — annyit hazudott már nekem, hogy nem győztem visszahazudni.

— De a világ — mit mondanak az emberek??!

— Ez a világ! a világ egy nagyon bányu forgalom — különösen ez ami világunk. Fölveszem az új chine selyem bluzomat, a kék tollakalapot s úgy fogok flirtelni, mintha én adtam volna ki Sólyom Gusztónak az utat.

— Igen ám, de a négyezer holdas birtok! sóhajtott Babaryné.

— Hát a holdban van annak a telekkönyve.

— Gondolod?

— Bizonyos vagyok benne. — Ha neki négyezer holdas birtoka volna tisztán — nem kurizálna Babary Lilinek.

— Olyan kevére becsülöd magad?

— Csak a mennyit érek, kedves mama. — Ugyan mit is lehetne szeretni egy modern leányon.

— Pedig elismert szépség vagy.

— Ilyen szépség százával van a korzón — ne legyünk elfogultak. — A szabó és a divatárusnő összeállít bennünket — ami még hiányzik, Nerudánál beszerezhető. — Szellemünk nincs — akinek véletlenül mégis van, az siet elrejtteni, hogy észre ne vegye az udvarlója, mert rögtön elpárolog, válogatott ostobaságokkal kell magunk körül tartani a lepkehadat — s lassanként magunk is egy ér zés nélküli fogalomná válunk. — A multkor a bicikli kiránduláson elröppült vagy tízezer szó, de ennek a tízezer szónak nem volt annyi súlya, mint egy lepke bábja. Papir machéból van összeállítva az egész társaság.

— Borzasztó leány vagy Lili. — Ugyan mi lesz belőled?

— Orpheumi énekesnő... vagy... a Lipót mező lakója.

Az inas eleget hallott, kopogtatott, gyorsan benyitotta az ajtót s jelentette, hogy a termekben égnék a csillárok.

Babaryné Loncihoz fordul, aki legyőzve fölundulását, most közönyösen hallgatta a heves vitát.

— Loncikám neked kell helyre hozni, amit Lili elrontott. — Ennek a leánynak olyan sok esze van, hogy nem lehet vele boldogulni. — Babaryné kiegyenesedett az újabb hadjárathoz.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

- Február 9. Tanfolyamhallgatók bálja.
 „ 11. Közigazgatási bizottsági ülés.
 „ 12. Tor.-Vásárhelyiek műkedvelő-előadása a színházban.
 „ 16. Zenekedvelő-egylet hangversenye a kaszinóban.
 „ 18. Polgári bál.

— A szerb egyházmegyékből. A tegnap Temesvárott tartott szentszéki ülésen a nagyfalvi plébánosi állásra Jovanovics Szvetobik (Dinyás) és Stanojlovics Maxim (Bocsár); a józseffalvi plébánosi állásra Cseleketics Milos, Gyurkovics István szentszéki titkár, Peics Milos karlovai plébános, Brankovics Sándor (Aracs) és Zsuvajssics Joakim (Józseffalva) lettek kijelölve. A választást legközelebb megejtik.

— Kivándorlás Nagybecskerekéről. Szerb polgártársaink létszámát nem csak a tüdővész fogyasztja évek óta, de legutóbbi időkben a nagyfokú kivándorlás, amely főleg Szerbiába irányul. Csak a mai napon tizenkilenc igazolványt állítottak ki nagybecskereki elszegényedett földműveseknek, akik munkakeresés ürügye alatt mennek Szerbiába, ami ha sikerül, hát ott is ragadnak. A folyó év január 1-től egész a mai napig 124 család fő hagyta el Nagybecskereket, akiknek családjaik is nem sokára utána mennek a kenyérkeresésnek. A múlt években akik ilyképpen Szerbiába mentek tőlünk, még egy sem tért vissza. Valószínűleg a mostaniakhoz se lesz többé szerencsénk.

— A torontálvármegyei orvosegylet tegnap tartotta a vármegyházán rendkívüli közgyűlést, melyen „a munkásoknak betegség esetén való biztosításáról” szóló törvényjavaslat került tárgyalásra. Kétséget sem szenved, hogy ezen törvényjavaslat orvosi vitális érdekeket érint s tulajdonképpen már évek óta sürgették az orvosok ezen törvényjavaslatot, mert e törvényjavaslat keretén belül vélték jogos igényeik érvényesítését. Ezek szerint azt hinné az ember, hogy alig maradt otthon egy-két orvos, mert mindenki sietett a vitában résztvenni s véleményének, nézetének kifejezését adni. Ezek dacára, oly gyéren volt látogatva a közgyűlés, hogy választmányi ülésen is többen szoktak összegyűlni. Most volt alkalmuk az orvosoknak a jövő orvosok felett határozni vagy legalább óhajukat kifejezni és kellő helyre juttatni, mert a törvényjavaslatnak rövid idő múlva való életbe

lépte után minden igyekevs kárba vész. No de ezen közömbösség, hiszen megölő betűje az orvosi közügyeknek, az orvosok is valószínűleg csak később ébrednek azon öntudatra, hogy kedvező alkalmat szalasztottak el. Magáról a közgyűlésről kevés tudósítani valónk van. A gyűlésen dr. Plechl Szilárd elnökle alatt résztvettek: dr. Haidegger Lajos alelnök, dr. Fialowski Béla titkár, dr. Kuszing János jegyző, dr. Iványi Mór pénztáros, továbbá dr. Guttmann Jakab, dr. Klein Dániel, dr. Reiner Gyula és dr. Weiserschan József urak Nagybecskerekéről és a vidékről dr. Messzinger (Ecska), dr. Kontonits (Tomasevác), dr. Lehner (Csene), dr. Korek (Perjámos) és dr. Koválszky (Elemér). A közgyűlési tárgy körül élénk eszmecsere fejlődött ki, melyben, kivétel nélkül, a jelen voltak mind résztvettek s hosszabb fejtegetések után azon jól megindokolt határozatot hozták, hogy bármennyire üdvös és hasznos ezen törvényjavaslat és haladást jelent a szociális téren s ennél fogva örömmel üdvözik az orvosok is ezen törvényjavaslatot, azonban méltatlankodásuknak adtak kifejezést az iránt, hogy ezen törvényjavaslat új terheket ró az orvosokra és az orvosi életben radikális változást fog előidézni, mégse történt gondoskodás az orvosok fáradozásainak rekompenzációjáról s egyáltalán az orvosok, kiknek vállán épül az egész betegsegélyezési ügy, a törvényjavaslatban mostoha elbánásban részesülnek. Ilyen értelmű felirat szerkesztése határozottat el a közgyűlésen s abba az orvosi óhajok részletes felsorolása is e határozatot, mely szerint állapítsák meg azon tagszám maximuma, melyet egy orvos kezelésére bizni lehet a közérdek rovására nélkül, másrészt, hogy az orvosok díjazása a tagok, illetve az őt igénybe vevők száma szerint történjék, továbbá, hogy az orvos szolgálati viszonya rendeztesse. Ezen és még több hasonló óhajjal megtöltött határozatot az illetékes helyre felküldik.

— Farkas a nagybecskereki határban. A Sándorudvar melletti Popovics-féle tanyán egy szerb birkász gazda falkájából — mint nekünk írják — f. hó 4-én éjjel a karám körül settenkedő farkas egy birkát széttepett. A juhászok tűzbe vették a feltűnően nagy példányu ordat, ez azonban elmenekült. A nagybecskereki rendőrség még további jelentéseket vár a farkas garázdálkodásáról, ami ha ismétlődni fog, úgy hivatalos hajtóvadást fognak elrendelni kikapuztatására. A farkas minden valószínűség szerint a deliblati homokbuckákról húzódott föl a becskereki határba, de úgy látszik, visszatért állandó tanyájára, mert három napja semmi híradás nem érkezett működéséről.

— A nagybecskereki munkásképző- és társas-egylet új vezetősége, élén Kühn János elnökkel, mindent elkövet, hogy a munkás egylet a jövő évben tartandó 20 éves jubileumát megerősödve, méltóan ünnepelhesse meg. Legközelebb egy eredeti magyar népszimfóvet fognak előadni. A szerepek, melyeket mind iparososztálybeliek vállaltak el, már ki vannak osztva, a próbák a

jövő hét folyamán megkezdődnek. Az egylet választmánya elhatározta, hogy folyó hó 17-én este egyleti helyiségében (Ellmer-féle vendéglő nagytermében) tartja ezidő szerint első felolvasó-estélyét, melyre vendégeket szívesen látnak. A munkás-egylet új vezetősége és az egylet megérdemli, hogy a nagyközönség, különösen az iparos osztály, kibontakozzék abból a nembánomságból, melylyel eddig az egyesület iránt, a mely jobb sorsra érdemes, viseltetett.

— Mulatság Szent-Péteren. A vig farsangi-napok beálltával Karneval ur utaztában Szent-Péteren is megállott egy forgóra, ugyanis a közönség intelligenciája február 2-án jól sikerült családi táncestélyt rendezett, amelynek fényét emelte az is, hogy a köztisztviselőben álló járási főszolgabíró s a járás intelligenciája is részt vett és hol mindenki szívből és igazán mulatott. Ott láttuk az asszonyok közül: özv. Gyertyánffy-nét, Bulin Lajosnét, dr. Haas Józsefnét, Hartner Józsefnét, Kelesó Józsefnét, Nikolits Mláden-nét, Schmelzer Miklósnét, Schönborn Józsefnét, Tatarovits Theophilnét, Tötössy Kálmánét; a leányok közül: Bulin Erzsikét, Bulin Gizskát, Bulin Mariskát, Serb Flórat, Tatarovits Mariskát.

— Változatlan kamatláb. Az osztrák-magyar bank főtanácsa Bécsben kedden ülést tartott, amelyen Pranger vezértitkár a pénz és valutapiac viszonyairól tett jelentést. A főtanács elhatározta, hogy a kamatlábat változatlanul meghagyja. Az előtt pedig még nagyban bíztak a kamatláb mérséklésében, sőt bécsi pénzügyi körökben erre biztosan is számítottak. A bank mindamellert megmaradt várakozó álláspontján és nem is tehető föl, hogy ezt földolja mindaddig, míg az angol és német birodalmi bank hasonló példával elől nem járt.

— Talált pénzestárca. A rendőrségi ki-
rendeltség tegnap este a színházban egy 130 korona készpénzt tartalmazó pénzes tárcát talált, amelyet Gerebelyi Vidor 29. gyalogezredbeli főhadnagy vesztett el. A tárcát tartalmával együtt visszakérült jogos tulajdonosához.

— Markovics ezredes elítélése. Markovics Cincár csendőrezredes ügyében, aki a királyi párnak sértő leveleket küldött, tegnap tartották meg a végtárgyalást. Miután felolvasták az orvosi szakvéleményt, mely az ezredest épelméjűnek jelenti ki, a törvényszék tíz évi börtönrre ítélte.

— Nyilvános számadás. A lajosfalvi községi iskola tanítótestülete f. hó 2-án a Ferenc József tanítók háza javára táncvigalmat rendezett, mely 61 korona tiszta jövedelmet hozott. Felülírtak: Doleschall Lajos ev. lelkész 7 kor., Grasznek Ottó 50 fill., Doleschall István 40 fill., Hacker Simon 50 fill., Schaffer József 1 kor., Kredatusz Gusztáv 1 kor. 50 fill., László János 2 kor., Kovács Sándor 1 kor., Tóth Béla 50 fill., dr. Nagy Jenő 50 fill., Raiber M. 50 fill., Fakla János 1 kor. Összesen 16 kor. 40 fillér. Fogadják ez uton is köszönetünket.

Virradat kezdett áttörni az éj sötétjén, egyenként homályosodott el a csillagok fénye, mintha egy nagy égi koppantó egyenként oltaná ki világát, még a nap első sugara nem tört át az ég homályos felhőpárázatán, remegő sávok jeleztek csak hatalmas érkezését a keleti égbolt peremén, de már az éj titokzatos rejtelmeinek elmúlt varázsa.

Az éj a lélek működésének erős vezetője, — midőn a sötétség eltakarja az emberi hivalkodás pompás rongyait, az alakoskodás álarcát eldobva hever, olyanná válik az ember, amilyennek Isten teremtette.

Lili álmatlanul hevert habos váncosain az átvirrasztott éj fáradtságának nyomai nélkül — tündér ábrándok bűbája szépítő ifju arcát.

— Loncikám alszol? kérdé megérintve a szomszéd ágy váncosát. Nem alszom Lili, de nem tudok ma ábrándozni sem, olyan a szívem mintha egy nagy semmivel volna megtöltve, — csudálatos ez — valami nagy lélektani problema, nem tudok belé ültetni édes ábrándot, minden hely be van töltve — s amivel be van töltve, az olyan semmi, hogy még gondolkozni sem tudok felőle.

— Szegény Lonci — én tudom mi az — te még nem tudod magad két részre osztani — még nem tudsz azzal az ostorral bánni, melylyel az üdvözítő kikorbácsolta az Ur templomából a kufár lelkeket. — A legtöbb nő érzése elsorvad ebben a küzdelemben; nehéz ugy folytatni az élet komédiáját, hogy az ember ne adjon hozzá a lelkéből semmit — de ha megtalálta ezt az utat, akkor meg van mentve.

— Vajjon én meg fogom-e találni? Sőhajtott Lonci. — Lili te boldog vagy — de ugye édes Lilikém, azért nem leszel orpheumi énekesnő?

— Orpheumi énekesnő nem leszek de komolyan arra kell gondolnunk, hogy egy napon megartsunk tartsuk el magunkat. — Azért akarja anyánk, hogy minden áron férjet fogjunk.

— Igen, csak hogy ez nem fog sikerülni, — vagy ha sikerül is — boldogsághoz nem vezet.

— Ne törődjünk most azzal édes Loncikám, — jöjj velem egy kirándulásra az álmok hazájába — majd én elvezetlek abba a tündérországba, ahol még a leányok lelke üdülést találhat.

S a jukker leány — az ünnepelet sport hölgy, aki biciklizik s lovag ostorral üti vissza a gavallérok merészkedéseit, gyöngéden átölelte nővérét s vitte magával az ábrándok bűbájos — de még a sport mezejénél is veszé-
iyesebb — ösvényeire. — Loncikám most épen az égbolt csillagai közt jártam — az astronomia gyönyörű tudomány, mintha megerősítené a képzelődés szárnyait, mert pozitív tudás támogatja. — Flammarion sem egyéb, mint egy nagy ábrándozó, ő is megunta a földi dolgok alantosságait s addig nézte csillagászati látcsövén a gyönyörű égboltot, míg a kimért távolságok tudományos alapján oda jutott, hogy valónak állítja gyönyörű ábrándjait.

— S ez nagyon jól van így — ugye sem a dolgok valódisága boldogít, hanem amilyennek képzelődésünk szemüvegje mutatja. — Képzésem után nem kísér senki, csak két kicsi csalogány, az egyik vigan csattogva énekel, a másik némán röpköd utána s milyen nyugodt, milyen boldog ez az utazás a menybólt égi utain, — ahol nincsenek emberek, csak a gondolatok virágos özöme — meg a két kis dalos madár — és — és — itt Lili megállt, elhallgatott, mintha amit most gondolt még saját

hangjával sem akarná érinteni — mintha nem akarná bevallani a szívére rejtett édes vágyakozás, mert csak az égi világba röpült lelke álmoképekben mer megvalósítani.

— Mért nem mondd tovább édes Lili? — ugyis tudom, hogy te mire gondolsz. Ki lehet az, aki a dalos madarak mellett még elkísér az ég csillagai közé.

— Oh, ne gondold, hogy ez talán egy ember — tiltakozott Lili — s egy pillanat alatt ellágyult, gyöngének, gyámoltalannak érezte magát — szegyezte bevallani, hogy álm világ, tündér után sem jó egyedül járni.

— Nem ember — mondá Lonci pajkosan s örült, hogy most az egyszer ő jutott előnybe — talán a kor az is valami csudálatos madár.

— Eh! Lonci re gunyolódj — talán csak nem gondold, hogy valami hosszú lábú strucmadarat viszek magammal a fellegek közzé.

— Azt nem, — hanem egy bátor, merész kőszáli sas — melynek hatalmas szárnyain megpihenni lehet, ha kifáradtál az égi vándorlásban, — hiszen ez is egy tulvilági lény, — itt a földön körülöttünk csak varjúk járkálnak, ezeknek fáradt szárnyain ugyan nem lehetne megpihenni.

— Lehet, hogy ez egy kőszáli sas — felelé Lili álmodozva — én nem adtam neki nevet, — sokáig kalandostam a mérhetlen neki utakon egyedül — rám borult, mint virágos harmat, mintha a lelke másikat fele volna — s az én gondolataim nála születnének, — talán valami rég elköltözött nemes lélek bolyong a fellegek között — s azzal az én boldogtalan lelkelem odafent találkozik, — össze von bennünket a gondolkodás hasonlatossága.

TORVÉNYSZÉK.

Esküdtszéki tárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —
— február 7.

Váljunk el!

Parasztjaink nem a pesti művelt társalgó vagy Sardou receptje szerint intézik el azokat az áldatlan családi állapotokat, amelyeket uri nyelven válásnak neveznek. Az ő eljárásuk egészen más, mint a jelen esetben is, mikor a férj a büntető törvénykönyvbe ütköző cselekvényt követett el, midőn feleségétől való akart.

Drázsity Lyubáné, született Kurucski Julka már régibb idő óta feszült viszonyban élt férjével, akit e miatt az asszony többször kiutasított házából. A múlt évi október 29-én a férj és feleség közt újból családi pörpatvar volt, minek refrainje az lett, hogy az asszony, mert ő volt a gazda, felszólította férjét, hogy most már pakoljon és menjen Isten hírével. Drázsity Lyuba erre a folyton uála levő revolverét előkapva, háromszor egymásután a feleségére lött. A lövések bár közelről történtek, a falba furódtak, csupán a harmadik lövés találta az asszony karját. A btkv. 278. §-ába ütköző gyilkossági kísérlet miatt helyezték vád alá Drázsity Lyubát, akinek ügyét ma tárgyalta a nagybecskereki esküdtbíró.

A bíróság ugyanaz volt, mint az előző ügyekben.

Az esküdtszék a következőleg alakult meg: dr. Györgyevics Milos, dr. Gyertyánffy Jenő, Tinke Ferenc, Pap Károly, Végh Károly, Tarnai Károly, Solymos Gusztáv, Gerlach Péter, Kokits János, dr. Holländer László, Kuszka Mihály, Blazsovác János.

Pótesküdték: Krumenacker Ferenc és Birk Mihály.

A tárgyalás vádlott kihallgatásával vette kezdetét, aki a következőleg adja elő az esetet:

Még 1899-ben Temesvárott voltam, mire visszajöttem, egy ember azt mondta nekem, hogy a feleségem valakivel Szt. Györgyön volt. Kérdőre vontam az asszonyt, aki himezett-hámozott, utóbb bevallotta, hogy egy katalinfalvai sváb legénynyel szúrta össze a levét. Néhány nap múlva már másik legénynyel volt közelebbi viszonya. Így ment aztán ez váltakozva. A ház a feleségem nevében áll, de nekem is van jogom hozzá, mert hét évig együtt szolgáltunk az apósomnál. Mikor feleségemet kérdőre vontam amiatt a gyakori váltógazdaság miatt, amelyet a különböző legényekkel és házas emberekkel folytattam, azzal torkolt le, hogy takarodjam az ő házából. Elmentem Temesvárra. Amig odajártam, feleségem bepanaszolt Berkes rendőrhadnagyra, aki azt mondta, hogy nekem a házból távoznom kell. Enn érre elkéserevésben három napig folyton ittam. Vasárnap aztán hazamentem, de feleségem folyton tusszolt kifelé. Erre nagyon haragos lettem a revolveremből háromszor rálöttem. Feleségem nem menekült, hanem mozdulatlanul állott előttem. Ekkor a padlásra mentem, hogy magam is lelőjsem. Tényleg megbocsátottam feleségemnek szerelmoskedéseit, csak hogy béke legyen a háznál s miután feleségem kijelentette, hogy Vorigy Zsivához hus a szive. Tagadja, hogy a kérdéses napon egyáltalában zsörtölődött volna. Ugy történt minden, ahogyan most előadta. A lövés után a revolvert a Bé-gába dobta.

Fölolvasták ezután az orvosszakértői véleményt, mely szerint a lövéssel ejtett sérülés csak könnyű horzsolás volt.

Következett a tanúk kihallgatása.

Drázsity Lyubáné, vádlott felesége vallja, hogy férje tettét ittas állapotban követte el. Férje az esetet megelőzőleg mintegy három hét óta folytonosan ivott és ő kénytelen volt a szomszédban aludni. A kérdéses napon Vrabica asszony éppen nála volt; mielőtt azonban az eset történt volna, kiment a szobából. Férje őt előbb a földre gyurta, rája térdelt és négy szor lött rá közvetlen közelből, melyek azért nem találtak, mert férje isszonyuan részeg volt. Mind a négy lövés alatt a földön hevert. Mikor a lövés után a férj kirohant, tanu is fölkelte a földről és kiment. Tagadja, hogy akár egyetlen egyszer is kiutasította volna férjét a lakásból, csupán azt kívánta, hogy maradjon csöndesen. A ház tanu nevében áll, mert ő örökölte atyjától, tehát férjének semmi jussa sincs hozzá. Tanu a házban soha sem látott revolvert. Tanu tagadja, hogy bárkivel is viszonya lett volna. Férje megbüntetését nem kívánja, csupán azt, hogy a köztük levő házassági viszony fölbontassék.

Berkes Lajos h. rendőr-alkapitány azt igazolja vallomásával, hogy Drázsity Lyubáné kétszer tett nála panaszt. Először férje durvasága miatt, amidőn a bírósághoz utasította és másodszor férje eltávolítása céljából.

Daily Száva rendőr az elfogatás körülményeit igazolja.

Rossmann Győző rendőrőrmester szintén vádlott letartóztatásának részleteit adja elő. Elnök fél 1-kor a tárgyalás folytatását délutáni fél 3-ra halasztotta.

§ A tegnapi zárt tárgyalás. A kir. ügyész a ráadás büntette miatt emelt vádat Toronyánszki Zsiva ellen, elejtette és helyette a zsarolás vétségét kívánta megállapíttatni. Az esküdtök verdiktje erre a kérdésre is nem mel felelt, csupán a könnyű testi sértés vétségében mondotta ki vétkecsnek. Ennek folytán a bíróság vádlottat egy havi börtönnel sújtotta.

KÖZGAZDASÁG.

Takarékpénztári közgyűlések.

- Február 10. A módosi takarékpénztár közgyűlése.
" 10. A Torontálvármegyei központi hitel-szövetkezet, mint az Országos központi hitel-szövetkezet tagja közgyűlése.
" 14. A Lázárföldi takarékpénztár, hitel- és előlegezési szövetkezet közgyűlése.
" 17. A Nagykomlósi Népbank, mint részvénytársaság közgyűlése.
" 17. Az alibunári járási takarékpénztár, mint részvénytársaság közgyűlése.
" 17. A Beodra-karlovai takarékpénztár és előleges-szövetkezet közgyűlése.
" 17. A Beodra-karlovai önszegélyző szövetkezet közgyűlése.
" 22. A Fényi takarékpénztár és előlegezési szövetkezet közgyűlése.
" 24. A torontáli h. é. vasutak alkalmazottainak takarékpénztár és előlegezési egylete, mint szövetkezet közgyűlése.
Március 3. A Kisbirtokok Országos Földhitelintézete közgyűlése.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése február 7-én.

Budapest, február 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tallián Béla alelnök mindjárt az ülés kezdetén jelenti, hogy a marosvásárhelyi választás ügyében a napirend előtt négyen szándékoznak felszólalni, vagyis hogy négy sürgős interpelláció van bejelentve.

Kossuth Ferenc kijelenti, hogy lehetetlen fölháborodás nélkül szólnia a véres esetről, midőn magyar honpolgárok a csendörök tulbuzgalmának áldozatai lettek. (Óriási lármá a szélső baloldalon. „Gyilkosság!” „A csendőrség nem volt veszélyben, mégis rálött a fegyvertelen tömegre!” fölkiáltások. Rettenetes lármá. „A kormány nem szakít a régi rendszerrel!” Percekig tart, míg a vihar lecsendesedik.)

Kossuth Ferenc (folytatja). A legszigorubb vizsgálatot, példás megtorlást követel. (Fölkiáltások: „Akasztófát nekik!”) Mig a vérengzés megboszulva nincs, a Házban nem lesz béke.

Thaly Kálmán jobban ismeri a kormányelnököt, hogysem a vérengzésre szóló utasítást tőle származtatná. Szintén szigorú vizsgálatot kér.

Csávolszky Lajos kijelenti, hogyha a gyors megtorlás nem következik be, ez a kabinet halála lesz.

Pichler Győző, mint az események szemtanúja elbeszéli, hogy Geréb polgármester Mikó főispánnal megegyezett abban, hogy Bernády főkapitányt kineveztesék, hogy az így megítélt mandátumot Geréb polgármester nyerje el. A főispán tettét jellemtelennek, alávalónak mondja. (Viharos tetszés a szélső baloldalon.)

Elnök szónokot rendreutasítja, mire „Visszautasítjuk!” — kiáltják a szélső balról.

Pichler Győző (folytatja) . . . a kormányelnök nem tartván érdemesnek, hogy Bécsből hazajöjjön és hogy itt az egész kormányért helyt álljon: Gulner államtitkártól várja a kormány eljárásának igazolását.

Lukács László pénzügyminiszter a távollevő kormányelnök nevében mélyen fájlalja és sajnálja az eseményeket; de azokat az eddigi távirati jelentések alapján a maguk valóságában meg sem lehet itélni. Szigorú vizsgálatot helyez kilátásba. Gulner Gyula államtitkár szintén

fájlalja az eseményeket. Fölolvassa ezután a belügyminiszteriumba érkezett távirati jelentéseket, melyek szerint a csendőrséget követelők dobálták; ez tehát kénytelen volt fegyverét használni. Kéri az ítélet felfüggesztését a vizsgálat befejeztéig.

Ezután az interpellációk felolvasása következett.

Az ülés tovább folyik.

Vilma királynő esküvője.

Budapest, február 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hágából jelentik: Ma ment végbe rendkívüli pompával Vilma királynő esküvője. A királyi menyasszony annyi mindenféle ajándékot kapott, hogy egy külön muzeum kitelnek belőle.

Politikai gyilkosság.

Budapest, február 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bukarestből sürgönyzik: Lutza Costa nevű 60 éves gazdag román egy bolgár Macedóniában meggyilkolta. Mivel sem személyes bosszu, sem anyagi haszon elérésének esete nem forog fen, csakis politikai gyilkosságról lehet szó.

Határidő-üzlet.

Budapest, febr. 7. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Kielégítő kínálat mellett, a malmok tartózkodása következtében, gyöngye vételkedv. Üzletmenet lanyha. A mai határidő-üzlet jegyzései déli zárlatkor:

Buza őszre	7.43—7.44
„ tavaszra	7.62—7.63
Rozs őszre	7.30—7.31
Tengeri májusra	5.08—5.09
Zab őszre	6.13—6.14

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről.

Érvényes 1900. december hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 53 p.; délután 6 óra 10 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Alibunárról: este 7 óra 22 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) reggel 8 óra 7 p.; este 6 óra 48 p.
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolyára: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 10 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 3 óra 55 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 4 óra 8 p.; délután 5 óra 18 p.
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

HIRDETÉSEK.

Torontálvármegye törökkanizsai járás főszolgabírája.

826/V. szám. 1901.

151—3.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökkanizsai járásban kebeleztet Torontál-Józseffelva nagyközségben leköszönés folytán üresedésben levő jegyzői állás betöltése céljából, amely állással 1700 korona készpénz fizetés, 4 szoba és megfelelő mellékhelyiségek álló lakás, mintegy 300 □ öl házikert élvezete s a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak szedési joga van egybekötve, ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerűen felszerelt folyamodványukat hozzám folyó évi március hó 15-ig benyújtják.

Törökkanizsán, 1901. február hó 1-én.

Tallián Emil,
főszolgabíró.

9897. tkvi szám 1900.

153-1.1

Árverési hirdetmény kivonata.

A perlaszi kir. bíróság, mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán, a Délmagyarországi gazdasági bank részvénytársaság javára 548 kor. 16ke, ennek 1898. évi augusztus hó 7-től járó 6% kamatai, 7 kor. 90 fill. óvási, 1/3% váltó-dij, 72 kor. 28 fill. már megállapított, 19 kor. 75 fill. jelenlegi s még telmerülendő költség kielégítése végett az 1881: 60. t. c. 144. §. alapján és 146 s 156. §. értelmében Philip József, Kornberger Miklós és Philip Antal rudolfsnádi lakosok ellen az ezen kir. bíróság területén, Rudolfsnádi község határban fekvő és a rudolfsnádi 207. sz. tkvben Kornberger Miklós tulajdonul felvett:

1. 1. sorsz. 388. s 169. hrsz. ház és 412 □-öl belhelyre 224 korona;

2. 2. sorsz. 970. hrsz. 200 □-öl szántóra 28 korona;

3. 3. sorsz. 1054. hrsz. 400 □-öl szántóra 28 korona;

4. 4. sorsz. 2108. hrsz. 1 hold 800 □-öl szántóra I. dűllő 334 korona;

5. 5. sorsz. 2888. hrsz. 1 hold 800 □-öl szántóra II. dűllő 334 korona;

6. 6. sorsz. 3555—3556. hrsz. 1350 □-öl szántó és 1050 □-öl nádasra III. dűllő 126 korona;

7. 7. sorsz. 4552—4553. hrsz. 435 □-öl nádas és 365 □-öl rétre V—VI. dűllő 42 korona;

8. 9. sorsz. 5451—5452. hrsz. 950 □-öl nádas és 650 □-öl szántóra IV. dűllő 42 korona;

a rudolfsnádi 157. sz. tkvben Philip Antal és neje Philip Katalin szül. Barth tulajdonul felvett:

9. 29. sorsz. 2086/a hrsz. 800 □-öl szántóra I. dűllő 112 korona becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés Rudolfsnádi községében 1901. március hó 15-ik napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő úgy a telekkönyvi hivatalban, mint Rudolfsnádi községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Perlaszon, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi december hó 14-én.

Tóth,
kir. aljársbíró.

Lakás.

Egy 3 szoba, előszoba, konyha, előkamrából és pincéből álló lakás f. 6. május hó 1-étől bérbe adandó Eckstein-féle házban, Amerika városrészben. 156-1.1

FONTOS MINDENKINEK!

Kiváló hazai készítmény.
Tö. v. védve.

DURATOR

Által a cipőtalp minden 3-4 hétben egyszeri bekenéssel ötször oly tartós és vízátálló lesz. Ara 1 bédogpalacknak használati utasítással együtt 1 korona, nagyobb palack 2 korona. Postán 1 kor. 20 fillér beküldése után bérmentve. Kapható minden fűszerkereskedésben, droguériákban, cipészknél stb.

Főszékhely: **DURATOR-GYAR**
Budapest, V., Lipót-körút 1/b. szám.

Viszontelárusítók mindenütt kerestetnek.

(8-73)

Nagy utczai lakás

a Hunyadi-utca 616. számú házban, I. emelet balra. kiadó.

Bővebb felvilágosítást nyújt

160-33 **Stagelschmidt János.** 156-1.1

Perjámosi járás főszolgabíróségától.

514. sz. 1901.

152-3.2

Pályázati hirdetmény.

1000 korona évi fizetés, körülbelül 100 korona husvizsgálati díj és a megyei szabályrendeletben megállapított látogatási díjakkal javadalmazott sárafalvi községi körállatorvosi állásra pályázatot hirdetek.

A körhöz Sárafalva, Egres, Szent-Péter, Új-Szent Péter és Pészak községek tartoznak.

A törvényhatóság által netalán a kör beosztása feletti változtatásába a megválasztott állatorvos, ellenszolgáltatás nélkül, beleegyezni tartozik.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt folyamodványukat f. évi február hó 28-ig hozzám adják be

Perjámos, 1901. évi február hó 2-án.

Gyertyanffy s. k.,
főszolgabíró.

(P. H.)

Meghívó.

A Magyar Ittebeli községi hitelszövetkezet 1901. évi február hó 17-én délután 2 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a szövetkezet tagjai ezennel tisztelettel meghívattak.

Tárgy:

Az alapszabályoknak az 1898. évi XXIII. t. c. határozományaihoz képest leendő átalakítása.

Magyar Ittebeli, 1901. évi február hó 1-én.

Az igazgatóság.

Elsőrendű tűzifa.

Valódi porosz SZALON-KŐSZÉN

a Wildensteinegen-Richterhof-féle bányákból.

Legjobb LÉGSZESZ-KOAKS.

Kaphatók:

KURLÄNDER IMRE

fakereskedőnél

10-23.16

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.

Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/11. — Telefon 35. sz.

A KURLÄNDER UDVARBAN néhány modern stílu üzlethelyiség kiadó.

Gazdasági gépekből

állandó nagy raktáromat ajánlom a t. c. gazdaközönség figyelmébe.

A tavaszi idényre ajánlom az elismert „Bücher“-féle egytetemes acél-eket és talajmivelő eszközöket.

A jelenkor legjobb és legtekélyesebb Melichar féle „Unicum Drill“ sorbavető-gépeket, tengeri-és répakapálókat, szénagyújtó-gépeket, „Johnston“ eredeti amerikai fűkaszálokat, marokrakó és kéveköztő arató-gépeket. Nicholson féle elsőrendű gyártmányu gőzcséplő-gépeket és kazánokat.

Képviselet Mayer-féle benzín-, petroleum-, gázmotorokban és eséplőgépekben.

Előnyös fizetési feltételek és olcsó árak mellett.

Feltűnést keltő találmány! Bármely törött vas-géppontvénnek összerakását elvállalom és azért teljes szavatosságot vállalok; ezen összerakást a bevált „FERROFIX“ felhasználásával eszközölöm.

Felvilágosítással készséggel szolgálok

186-100.

Telefon 70. szám.

Eckstein Vilmos

Nagybecskereken (Dr. Linyácsky-féle ház).

— Keresek egy régi négyajtós pénzszekrényt, egy régi kétajtós szekrényt és két használt fekvő-járgányt.

Nyomatott Pleits Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

